

RAJAVARTIOLAITOKSEN YVT – UUTISKIRJE

RAJAVARTIOLAITOKSEN YMPÄRISTÖVAHINKOJEN TORJUNNAN UUTISKATSAUS – 1/2021

Tämä on Rajavartiolaitoksen Meriturvallisuusyksikön julkaisema uutiskirje. Rajavartiolaitos on vuodesta 2019 alkaen vastannut ympäristövahinkojen torjunnasta avoimerialueilla. Tätä työtä ei tehdä yksin, vaan tiiviissä yhteistyössä useiden toimijoiden kesken. Tämän kirjeen tarkoituksena on viestiä niistä toimenpiteistä ja hankkeista, joita teemme merellisten ympäristövahinkojen torjunnan kehittämiseksi Suomessa.

UUSIA TULOKKAITA ÖLJYNTORJUNTAKYKYISTEN ALUSTEN VALMIUSPOOLIIN

Rajavartiolaitos ja Kuljetus-Savolainen Oy ovat tehneet sopimuksen kahden aluksen käytöstä alusöljyvahinkojen torjuntapalvelujen tuottamiseen.

Kyseessä olevat alukset ovat itäisellä Suomenlahdella toimiva Grisslan, joka aloitti toimintansa heinäkuussa 2020, sekä Perämerellä toimiva Tankos, jonka sopimuskausi alkaa huhtikuussa 2021. Sopimuskaudet ulottuvat vuoteen 2025 saakka. Kolmas kilpailutus on juuri päättynyt Merenkurkun alueella, ja tavoite on päästä aloittamaan sopimusneuvottelut lähiviikkojen aikana.

Alukset tulevat olemaan ympärivuorokautisessa valmiudessa suurimman osan vuodesta, valmiina osallistumaan öljyvahinkojen torjuntaan tarvittaessa. Alukset miehistöineen ottavat osaa myös useisiin kansallisiin ja kansainvälisiin öljyntorjuntaharjoituksiin.

Suomen öljyntorjuntakykyisten alusten valmiuspooliin kuuluu jo ennestään kaksi yksityisessä omistuksessa olevaa sopimusalusta Hiittisten ja Kotkan seuduilla. Kaikki alukset on varustettu öljyntorjuntalaitteistoin.

MERKITTÄVÄ KANSAINVÄLINEN ÖLJYNTORJUNTAHARJOITUS KOTKAN EDUSTALLA ELOKUUSSA 2021

Suomi isännöi vuonna 2021 merkittävän kansainvälisen Balex Delta öljyntorjuntaharjoituksen – ensimmäistä kertaa yhdeksään vuoteen. Harjoituksen järjestämisestä vastaa Suomenlahden Merivartiosto, läheisessä yhteistyössä Kymenlaakson Pelastuslaitoksen ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Harjoitukseen osallistuu ympäristövahinkojen torjunnasta vastaavia viranomaisia ja kalustoa useista Itämeren maista.

Harjoituksen merellinen osuus järjestetään 24. ja 25. elokuuta Kotkan edustalla. Käytännön osuus sisältää öljyntorjunnan lisäksi myös kemikaaliohjel-

tomuuteen liittyviä harjoitteita. Torjuntaa rannkolla ja saaristossa harjoitellaan samaan aikaan kansallisella tilanteella pelastusviranomaisten johdolla. Myös luonnonsuojelujärjestö WWF osallistuu toimintaan rannalla. Osana harjoituskokonaisuutta toteutetaan myös Balex Alfa -karttatarjoitus aiemmin keväällä.

Balex -harjoituksia on järjestetty 1980-luvulta saakka, ne ovat osa Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission (HELCOM) piirissä tehtävää toimintaa. Covid-19 -tilanne huomioidaan harjoituksen suunnittelussa. Vähintään merelliset osuudet tullaan toteuttamaan tautitilanteesta riippumatta.

KATSO VIDEO VUODEN 2020 HARJOITUKSESTA

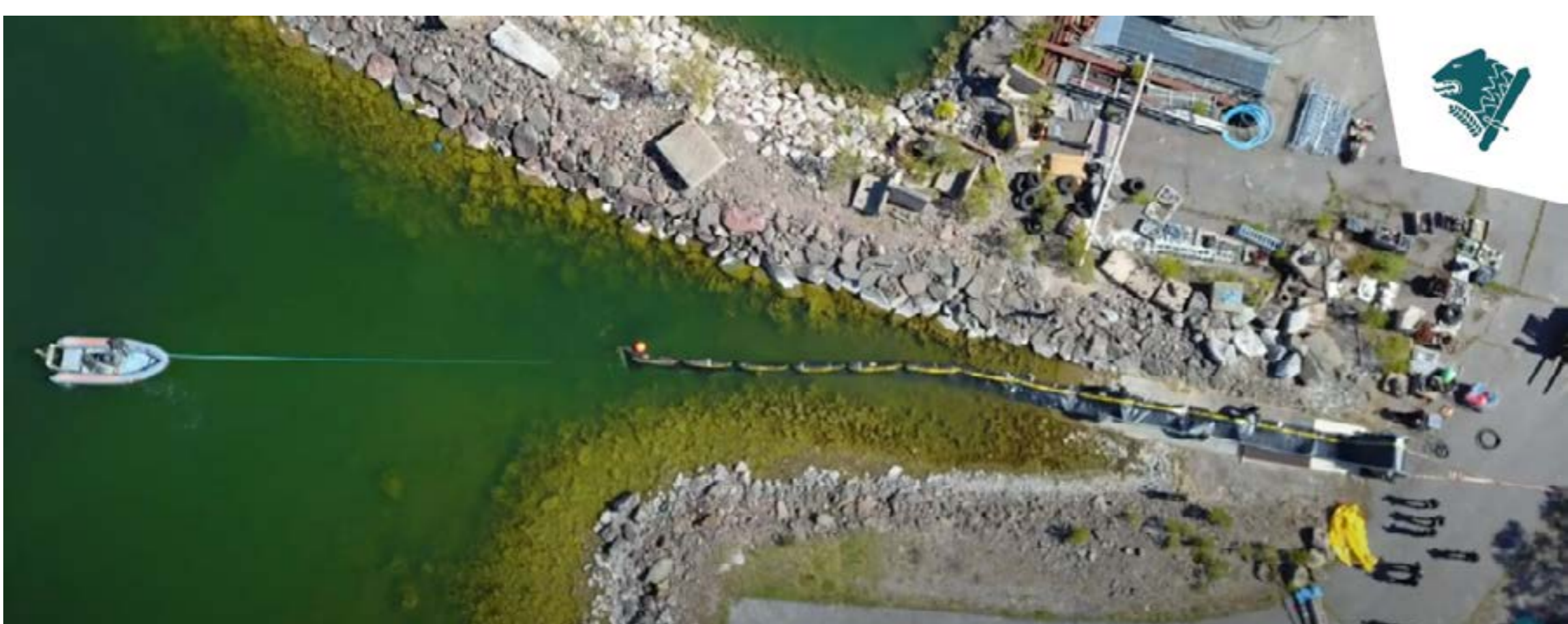

UUSI TILANNEKUVAJÄRJESTELMÄ ÖLJYNTORJUNTAOPERAATIOIDEN SUUNNITTELUN JA JOHTAMISEN TUEKSI

Rajavartiolaitos ja Suomen Ympäristökeskus toteuttavat yhteistyössä uuden tilannekuvajärjestelmän merellisten öljyvahinkojen torjunnan tueksi. Nykyinen BORIS-järjestelmä on täyttänyt tehtävänsä hyvin, mutta on tulossa teknisen käyttöikänsä päähän.

Öljyvahinkojen torjuntaan osallistuu useita eri viranomaisia. Onnettomuustilanteessa toiminta on sovitettava saumattomasti yhteen, jotta rajalliset resurssit saadaan hyödynnettyä mahdollisimman tehokkaasti. Yhdenmukainen ja ajantasainen tilannekuva on ratkaisevassa asemassa.

Uuden järjestelmän kehitystyö käynnistyy vuoden 2021 alussa. Ensimmäisen käyttöönotettavan version arvioidaan valmistuvan loppuvuodesta. Tämän jälkeen järjestelmän toimintoja vielä laajennetaan niin, että uusi järjestelmä kaikkinä ominaisuuksineen on käytössä kesällä 2023. Helppokäyttöisyys on kehitystyön keskeinen tavoite. Myös uusi sovellus tulee toimimaan kätevästi verkkoselaimessa. Käytettävyyden kehittämiseksi Rajavartiolaitos on tilannut suunnittelutyötä Solita Oy:ltä.

YMPÄRISTÖVAHINKOJEN TORJUNTAKALUSTON VARASTOINTIA ARVIOITIIN

Syksyn 2020 aikana Rajavartiolaitos teetti Ramboll Finland -yhtiöllä selvitystyön ympäristövahinkojen torjunnassa käytetyn kaluston varastoinnista ja logistiikan kehittämisestä. Tavoitteena on, että valtakunnallinen valmius vastata kehii säilyisi hyvällä tasolla.

Kaluston nykyisellä sijoitettu hajautettuun varastokortteon on hyödyllinen harrautteu, esimerkiksi merivartiostojen yhteyteen. Tuore selvitys sisältää sekä kuvauksen varastoinnin nykytilasta ja tämänhetkistä haasteista, että vaihtoehtoja verkoston kehittämiseksi tulevaisuudessa. Vaihtoehtoja ar-

vioitiin syyskuussa järjestetyssä työpajassa yhdessä yhteistyöviranomaisten edustajien kanssa. Lisäksi loppuraportti sisältää joukon varastointiin ja logistiikkaan liittyviä konkreettisia kehittämisehdotuksia, jotka voidaan toteuttaa verkoston kehittämistä vaihtoehtoina riippumatta.

Hyödyntäen raportin tuloksia taustatietona, sekä osana laajempaa varaston tulosten ja torjuntalogistiikan kehittämisehdotusta, jonka työstäminen käynnistyy vuoden 2021 aikana. Selvitys koski Rajavartiolaitoksen hallintaan vuonna 2019 siirtyneitä varastoja.

SISÄMINISTERIÖ ON ASETTANUT ÖLJY- JA ALUSKEMIKAALIVAHINKOJEN TORJUNNAN NEUVOTTELUKUNNAN

Sisäministeriö on asettanut öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan neuvottelukunnan, tavoitteenaan kaluston kehittäminen koko vesialueella. Neuvottelukunnan toimikausi kattaa vuodet 2021 – 2023.

Neuvottelukunnan tehtäviin tulee lukeutumaan kehittämistarpeiden ja synergiaetujen tunnistaminen, hyvien kokemusten ja käytäntöjen vaihto, ympäristövahinkojen torjunnan kansallisen strategian päivittäminen, sekä alueellisen yhteistyön tukeminen merivartiostojen ja pelastuslaitosten torjuntasuunnitelmien kehittämisessä. Neuvottelukunta aloittaa työnsä maaliskuussa.

YMPÄRISTÖVAHINKOJEN TORJUNNAN NEUVOTTELUPÄIVÄT PIDETTIIN TAMMIKUUSSA

Koronapandemian vuoksi viime vuonna lykkäytyneet Ympäristövahinkojen torjunnan neuvottelupäivät järjestettiin Sisäministeriön kesäviikolla 27.1.2021. Tilaisuus pidettiin webinaarina, ja keräsi ennätysmäärän osallistujia.

Neuvottelupäivillä jatkettiin Kotkassa vuonna 2019 hyväksi havaittua tapaa käsitellä ja käydä keskustellen läpi ajankohtaisia asioita ympäristövahinkojen torjuntaan liittyen.

Webinaarin tallenteet ja esitysmateriaalit löydät Palopäällystöliiton verkkosivuilta oheisen linkin kautta. Seuraavat neuvottelupäivät pidetään vuonna 2022.

KATSO NEUVOTTELUPÄIVIEN TALLENTEET TÄÄLTÄ

Lisätietoja:

Komentaja Ismo Siikaluoma

Yksikön päällikkö, Meriturvallisuusjohtaja

Sisäministeriö | Rajavartiolaitos | Raja- ja Meriturvallisuusjohtaja

+358 295 42 1151

ismo.siikaluoma(at)raja.fi